

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Pf.I.20.189/2013/7. szám

A Debreceni Ítéltábla a Dr. Holobrádi Emese Ügyvédi Iroda (ügyintéző: Dr. Holobrádi Emese ügyvéd, címe) által képviselt felperes neve (címe) felperesnek - a Kaposvári és Bornemissza Ügyvédi Iroda (ügyintéző: Dr. Kaposvári Attila ügyvéd, címe) által képviselt I.rendű alperes neve (címe) I. rendű alperes és II.rendű alperes neve (címe) II. rendű alperes ellen kártérítés megfizetése iránt indított perében a Miskolci Törvényszék 10.P.20.785/2006/194. számú részítélete ellen a II. rendű alperes részéről 196. sorszámon előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

ítéletet:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság részíteletét ítéletnek tekinti; nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett részét helybenhagyja.

Kötelezi a II. rendű alperest, hogy fizessen meg a felperes részére 15 napon belül 143 968 (Száznegyvenháromezer-kilencszázhatvannyolc) forint másodfokú eljárási költséget, és az államnak - külön felhívásra - 362 700 (Háromszázhatvankétezer-hétszáz) forint fellebbezési illetéket.

Ez ellen az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

Indokolás:

Az I. rendű alperes az előbb korlátolt felelősségű társasági, majd részvénytársasági formában működő felperesnek 1994. február 4. napjától ügyvezetője, 1998. április 30. napjától elnök-vezérigazgatója; a II. rendű alperesnek 1997. január 3. napjától tulajdonosa, 1999. október 11. napjától ügyvezetője is volt.

1998. június 25. napján az I. rendű alperes által képviselt felperes hitelszerződést kötött a "X" Kft-vel, amely értelmében a felperes 186 138 971 Ft összegű, kizárólag tagi kölcsön visszafizetésére fordítható célhitelt utalt át a "X" Kft. részére. Az átutalt tőkeösszeg és járulékal visszafizetésre nem kerültek, a "X" Kft. ügyvezetője 1999. augusztus 18. napján arról tájékoztatta a felperest, hogy vagyoni helyzetük miatt a kamataival együtt akkor 192

951 314 Ft esedékes tartozást visszafizetni nem tudják, a társaság fizetéseképtelenné vált, és felszámolási eljárás megindítását kérték.

Az 1998. évben az I. rendű alperes által képviselt felperes a következők szerint több vállalkozási szerződést kötött a **Y** Rt.-vel meghatározott munkálatok elvégzésére úgy, hogy ezt követően a munkálatokra a II. rendű alperessel kötött alvállalkozási szerződést.

Az 1998. március 2. napi vállalkozási szerződés tárgyarakodó Iparvágány területén heveder- és síncsavarok utánhúzósa, a vállalkozói díj 4 000 000 Ft + Áfa; ehhez kapcsolódó, 1998. március 12. napi alvállalkozói szerződés szerint az alvállalkozó díja 1 500 000 Ft + Áfa. Az 1998. március 5. napi vállalkozási szerződés tárgya **K - E - P** közötti munkák felügyeleti tevékenysége, a vállalkozói díj 195 892 Ft; az ehhez kapcsolódó, 1998. április 2. napi alvállalkozói szerződés szerint az alvállalkozó díja 180 000 Ft. Az 1998. április 6. napi vállalkozási szerződés tárgya **K - E - P** közötti munkák felügyeleti tevékenysége, a vállalkozói díj 198 976 Ft + Áfa; az ehhez kapcsolódó 1998. április 20. napi alvállalkozói szerződés szerint az alvállalkozó díja 200 000 Ft + Áfa. Az 1998. július 30. napi vállalkozási szerződés tárgya **Sz - Ki** térségében iszap összegyűjtése, deponálás, a vállalkozói díj 500 752 Ft + Áfa; az ehhez kapcsolódó 1998. augusztus 12. napi alvállalkozói szerződés szerint az alvállalkozó díja 412 000 Ft + Áfa. Az 1998. augusztus 18. napi vállalkozási szerződés tárgya **"B"** állomás 2.4 kitérője elkészítése, a vállalkozói díj 4 005 000 Ft + Áfa; az ehhez kapcsolódó 1998. augusztus 19. napi alvállalkozói szerződés szerint az alvállalkozó díja 450 000 Ft + Áfa. Az 1998. október 14. napi vállalkozási szerződés tárgya **F IV.** Főpályamesteri Szakaszcsozialis vizesblokk elkészítése, a vállalkozói díj 4 534 000 Ft + Áfa; az ehhez kapcsolódó, 1998. október 20. napi alvállalkozói szerződés szerint az alvállalkozó díja 1 792 000 Ft.

Az alvállalkozói szerződések alapján a II. rendű alperes részére az I. rendű alperes utasítására kifizetésre került - az Áfa kivételével - összesen 4 534 000 Ft vállalkozói díj, a munkálatokat azonban nem a II. rendű alperes, hanem a felperes saját személyzetével, szerszámaival végezte el.

A Miskolci Városi Bíróság előtt 22.B.374/2001. számon - többek között - az I. rendű alperessel és a II. rendű alperes ügyvezetőjével, **Dr. O. I-nal** szemben büntetőeljárás volt folyamatban. A Miskolci Városi Bíróság 22.B.374/2001/122. számú ítéletével megállapította, hogy az I. rendű alperes bűnös, különösen nagy vagyoni hátrányt okozó, folytatólagosan elkövetett hűtlen kezelés büntettségében, valamint folytatólagosan elkövetett magánokirat-hamisítás vétségében, továbbá **Dr. O. I.** bűnös jelentős vagyoni hátrányt okozó, folytatólagosan elkövetett hűtlen kezelés büntettségében mint bűnsegéd, valamint folytatólagosan elkövetett magánokirat-hamisítás vétségében mint bűnsegéd. Az ítélet indokolása megállapította, hogy az I. rendű alperes az 1998. június 25. napi hitelszerződés tárgyában az igazgatóság kizárólagos döntési jogkörének mellőzésével, a felügyelő bizottság jóváhagyása nélkül, a felperes nevében a célhitelösszeg nyújtásáról döntött úgy, hogy a szerződés megkötésének időpontjában tudomással bírt a **"X"** Kft. likviditási helyzetéről, fizetőképességéről, ezért arról, hogy a hitel visszafizetése bizonytalan, ennek ellenére nem kötött ki biztosítékot a szerződésben a visszafizetés esetleges elmaradása esetére, és ezzel a felperesnek 192 951 314 Ft vagyoni hátrányt okozott. Az 1998. évi

alvállalkozói szerződések vonatkozásában a II. rendű alperes részére vállalkozói díjakat az I. rendű alperes kifejezett utasítására, tényleges munkavégzés nélkül fizettek ki, ezzel az I. rendű alperes a felperesnek összesen 4 534 000 Ft + Áfa, azaz 5 667 500 Ft vagyoni hátrányt okozott. Ebben a vonatkozásban **Dr. O. I.** büntetőjogi felelősségét is megállapította, tekintettel arra, hogy a vállalkozói díjak kifizetésére az általa kibocsátott fiktív számlák alapján került sor, ezzel a vagyoni hátrány okozásához bűnsegédként hozzájárult. Az ítélet ezen felül azt is megállapította, hogy az I. rendű alperes négy db tehergépkocsi bérletével kapcsolatban 49 869 875 Ft vagyoni hátrányt okozott a felperesnek.

A másodfokon eljáró Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Bíróság 3.Bf.695/2005/11. számú ítéletével annyiban változtatta meg az elsőfokú ítéletet, hogy a négy tehergépkocsi bérletével kapcsolatos 49 869 875 Ft károkozást az I. rendű alperes büntetőjogi felelősségének a köréből kirekesztette, egyébként az 1998. június 25-i hitelszerződéssel és az 1998. évi alvállalkozói szerződésekkel kapcsolatban az elsőfokú bíróság jogi álláspontját, indokolását teljes egészében osztotta, és az I. rendű alperessel szemben kiszabott büntetést enyhítette.

A felperes módosított keresete szerint kérte kötelezni az I. rendű alperest 192 951 314 Ft tőke, a tőke után 1998. szeptember 1. napjától évi 7 % mértékű késedelmi kamatai és a perköltség; egyetemlegesen az I.-II. rendű alperest további 5 667 500 Ft tőke, a tőke után 1998. szeptember 1. napjától járó évi 7 % mértékű késedelmi kamatai és a perköltség megfizetésére. Előadta, hogy az I. rendű alperes, valamint a II. rendű alperesi ügyvezető büntetőjogi felelősségét jogerős ítélet megállapította. Ennek alapján a felperes részére az I. rendű alperes 192 951 314 Ft vagyoni kárt okozott azzal, hogy 1998. június 25. napján a felperes nevében a "X" Kft-vel jogosulatlanul kötött hitelszerződést, mivel a hitel tárgyában a döntés az igazgatóság kizárólagos jogkörébe tartozott volna, a szerződést a felügyelő bizottság sem hagyta jóvá, az I. rendű alperes a célhitelről sem az igazgatóságot, sem a felügyelő bizottságot nem tájékoztatta, ugyanakkor a szerződés megkötésének időpontjában tudomással bírt az adós likviditási helyzetéről, árbevételeiről, fizetőképességéről, ennek ellenére nem kötött ki biztosítékot. Az I. rendű alperes és a II. rendű alperesi ügyvezető 4 534 000 + Áfa, összesen 5 667 500 Ft vagyoni kárt okoztak a felperesnek azzal, hogy az 1998. évben az általuk a felperes illetve a II. rendű alperes nevében megkötött alvállalkozói szerződések alapján, tényleges munkavégzés nélkül ilyen összegű alvállalkozói díjat fizetett meg a felperes a II. rendű alperes részére. A II. rendű alperest ügyvezetőjének magatartásáért helytállási kötelezettség terheli.

Az elsőfokú bíróság széles körű bizonyítási eljárást folytatott le. A tárgyalás berekesztését megelőzően, a 2012. szeptember 27. napi tárgyaláson meghozott 194-I. sorszámú végzésével megállapította hatáskörének hiányát az I. rendű alperessel szemben előterjesztett kereseti kérelem tekintetében, és a keresetlevelet, valamint a per iratait ebben a részében áttenni rendelte a hatáskörrel és illetékességgel rendelkező Miskolci Munkaügyi Bírósághoz.

Az elsőfokú bíróság 194. sorszám alatt meghozott részítéletével kötelezte a II. rendű alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 4 534 000 Ft tőkét, a tőke után

1998. szeptember 1. napjától a kifizetés napjáig számított évi 7 % mértékű késedelmi kamatot, ezt meghaladóan a felperes keresetét elutasította. Kötelezte a II. rendű alperest, hogy a felperes részére 15 napon belül bruttó 287 900 Ft perköltséget, és kötelezte a felperest, hogy a II. rendű alperes részére 15 napon belül bruttó 72 300 Ft perköltséget fizessen meg. A felperest 68 010 Ft, a II. rendű alperest 272 040 Ft le nem rótt eljárási illeték az állam részére megfizetésére kötelezte.

A részítélet indokolása szerint a felperes bűncselekménnyel okozott kár megfizetése jogcímén terjesztett elő keresetet, amely perben a polgári bíróságot ugyan nem kötötték a büntetőbíróság ítéletében foglalt ténymegállapítások, de nem juthatott arra a következtetésre sem, hogy a büntetőítéletben foglalt hűtlen kezelést, továbbá az írásbeli magánokirat-hamisítást, mint bűncselekményeket az I. rendű alperes nem követte el. A jogerős büntetőbírósági ítélet tartalmának figyelembe vételével az abban foglaltakkal ellentétes tényállásbeli hivatkozások bizonyítása az I.-II. rendű alpereseket terhelte, így a II. rendű alperes vonatkozásában azt kellett volna bizonyítani, hogy a munkálatok - a büntetőbíróság ítéletében foglaltak ellenére - elvégzésre kerültek, illetőleg amennyiben ezt a bíróság nem állapítja meg, úgy azokért nem a keresettel érvényesítettösszegezésű vállalkozói díj jár, mert munkabérköltsége is lett volna a felperesnek. Bár az I. rendű alperes személyes előadásában mindvégig következetesen állította, hogy a perbeli alvállalkozói szerződésekkel érintett munkálatok maradéktalanul elvégzésre kerültek, a jelen per bírósága előtt lefolytatott bizonyítási eljárás során **O. F., P. B. M. A., K. I. és O. S.** tanúk által előadottak nem voltak alkalmasak a büntetőbíróság jogerős ítéletében foglalt ítéleti ténymegállapítások megdöntésére, ezért a bíróság a felperesi kereset jogalapját ezen részben a II. rendű alperessel szemben megállapította. A keresetösszegezésű vonatkozásában az alvállalkozó részére kifizetett díjak összegéből figyelmen kívül kell hagyni a 25 % Áfa összeget, így az érvényesíthető tőkeösszeg 4 534 000 Ft. Ennek oka, hogy valószínűsíthetően a perbeli szerződésekhez kapcsolódó Áfa összege visszaigénylésre került, hiszen a büntetőeljárásban az sem volt vitatott, hogy a kiállított számlák a könyvelésbe bevezetésre kerültek. A késedelmi kamatfizetés kezdő időpontjaként a perbeli szerződésekre vonatkozó középátlagos, 1998. szeptember 1. napi, a keresetben megjelölt időpont elfogadható volt. A felperes 7 % mértékű késedelmi kamat iránti igényt érvényesített. Figyelemmel arra, hogy 1998. márciusától a gazdálkodó szervezetek viszonylatában a késedelmi kamat összege ezt a mértéket mindig meghaladta, a túlterjeszkedés tilalma miatt az elsőfokú bíróság a kért mértékű késedelmi kamatot határozta meg. A tárgyi illeték-feljegyzési jogos eljárásban a Pp. 81. §-ának (1) bekezdése alapján kötelezte pervesztességükhöz igazodóan a felperest és a II. rendű alperest a le nem rótt eljárási illeték megfelelő részének a megfizetésére. A részítélettel érintett részben a felperes oldalán a pernyertesség 80 %-os volt, amelyhez igazodóan a 32/2003. (VIII.22.) IM rendeletben foglaltak szerint a kifejtett képviseleti tevékenységgel arányban álló bruttó 287 900 Ft perköltség megfizetésére kötelezte a II. rendű alperest a felperes javára, de a II. rendű alperes részbeni pernyertességére tekintettel ezen túlmenően a felperes az I-II. rendű alperesi képviselőnek tartozik megfizetni ugyanezen jogszabályi rendelkezések alapján bruttó 72 300 Ft perköltséget.

A részítélettel szemben a II. rendű alperes terjesztett elő fellebbezést, kérte elsődlegesen a részítélet hatályon kívül helyezését, az elsőfokú bíróság a per újabb tárgyalására és újabb

határozat meghozatalára utasítását, másodlagosan a részítélet megváltoztatását és a II. rendű alperessel szemben előterjesztett kereset teljes elutasítását. Előadta, hogy az elsőfokú bíróság lényegében elfogadta a büntetőítéletben felvett tényállást és a kárként minősítés módját, annak ellenére, hogy a perben meghallgatott tanúk az alperesi állításokat alátámasztották az alvállalkozói munkálatok elvégzése tárgyában. Tévesen indult ki abból az elsőfokú bíróság, hogy a büntető ítélettel a felperes már bizonyított, és a már megtörtént bizonyítással szemben a II. rendű alperesnek kellett volna ellenbizonyítania. Ezzel szemben új, önálló perről van szó, amelyre a büntetőítélet megállapításai semmilyen hatással nem lehetnek. A felperesnek kellett volna bizonyítania a kár bekövetkezését, összecszerűségét, a II. rendű alperesi magatartás és a kár bekövetkezése közötti okozati összefüggést. A felperes azonban bizonyítási kötelezettségének nem tett eleget, ezért a II. rendű alperes kártérítési felelősségét megállapító rendelkezés nem alapos. Felhívta a figyelmet arra, hogy a részítélet ellentmondása az arra való hivatkozás, hogy a kár összegét csökkenthette volna az, hogy a felperesnél is merült volna fel bérköltség, ha a munkákat maga végzi el. Önmagában annak a megállapítása, hogy nem a II. rendű alperes illetve az általa megjelölt alvállalkozó végezte a munkát, nem elégséges a polgári jogi kártérítési felelősség megállapításához, olyan megállapítás pedig nincs, hogy a munkálatokat a felperes végezte volna el. Ha ugyanis az elsőfokú bíróság arra az álláspontra helyezkedett volna, hogy nem a felperes végezte el a munkákat, akkor nem állapíthatott volna meg kárt, hiszen éppen ezen az állítólagos körülményen alapul maga a kárkövetelés. Ha viszont a felperes maga végezte a munkát, majd mégis kifizette azt harmadik személynek, akkor e tartozatlan fizetés teljes összege lenne maga a kár, amelyet nincs mivel csökkenteni. Hivatkozott továbbá arra, hogy a felperest képviselő "K" Zrt. a törvényi feltételek hiányában kizárt a kijelölhető felszámoló köréből.

A felperes fellebbezési ellenkérelmében az első fokú részítélet helybenhagyását, másodfokú költségében marasztalását kérte azzal, hogy az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló iratok, valamint a tanúvallomások alapján a tényállást helyesen állapította meg, és abból a helyes jogi következtetést levonva marasztalta a II. rendű alperest.

Az elsőfokú bíróság a II. rendű alperessel szemben előterjesztett keresetet a polgári perjogi szabályokkal ellentétesen bírálta el részítélettel. A Pp. 213. §-ának (1) és (2) bekezdései szerint az ítéletben foglalt döntésnek ki kell terjednie a perben érvényesített valamennyi kereseti kérelemre; a bíróság egyes kereseti kérelmek felől vagy a kereseti kérelemnek önállóan elbírálható egyes részei felől külön ítélettel (részítélet) is határozhat, ha ebben a vonatkozásban további tárgyalásra nincs szükség, és ha a többi kereseti kérelem vagy a beszámítási kifogás eldöntése végett a tárgyalást el kell halasztani. A jogszabályi megfogalmazásból egyértelműen következik, hogy a bíróság csak akkor határozhat részítélettel, ha a keresetnek maradt még el nem bírált része, ellenkező esetben nincs ok a tárgyalás elhalasztására. Arra tekintettel, hogy előzőleg az elsőfokú bíróság az I. rendű alperest érintő kereseti részben megállapította a hatáskörének a hiányát, így már csak a II. rendű alperest érintő keresetet bírálhatta el, amelyet a részítéletnek nevezett érdemi határozatában meg is tett. Mindezek alapján nem maradt fenn el nem bírált kereseti kérelem, ezért a továbbiakban az ítéletábra a részítéletet, a helyes perjogi rendelkezések alapján, ítéletnek tekintette.

Az ítélet tábla az elsőfokú ítéletnek a keresetnek részben elutasító rendelkezéseit, fellebbezés hiányában a Pp. 253. §-ának (3) bekezdése szerint nem érintette, míg a fellebbezést a következők szerint nem találta alaposnak:

Az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, a bizonyítékokat okszerűen és megfelelően értékelte, és abból helytálló következtetést vont le, határozata indokolását az ítélet tábla az alábbiak szerint módosítja.

A per érdemi eldöntése szempontjából a II. rendű alperesnek a felperest képviselő szervezet képviseleti jogosultságára hivatkozása jelentőséggel nem bír. A nyilvános cégadatok szerint 2005. augusztus 4. napjától a felszámolás alatt álló felperes képviseletére a "K" Zrt. jogosult. A cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló 2006. évi V. törvény 22. §-ának (1) bekezdése szerint a cégnyilvántartás hitelesen tanúsítja a benne feltüntetett adatok, továbbá a bejegyzett jogok és tények fennállását, illetve azok változásait. A cégnyilvántartás közhitelességéből következően mindaddig, amíg a felszámoló képviseleti jogosultsága a cégjegyzékből törlésre nem kerül, a bíróság a Pp. 72. §-a alapján azt a perben nem vonhatja kétségbe.

A Pp. 4. §-ának (1) bekezdése szerint ugyan a polgári bíróságot határozatának meghozatalában más hatóság döntése vagy a fegyelmi határozat, illetve az azokban megállapított tényállás nem köti, azonban a jogszabályhely (2) bekezdése értelmében, ha a jogerősen elbírált bűncselekmény vagyoni jogi következményei felől is kell polgári perben határozni, a bíróság a határozatában nem állapíthatja meg, hogy az elítélt nem követte el a terhére rótt bűncselekményt. Arra ugyan helytállóan hivatkozott a II. rendű alperes, hogy a jogszabályi rendelkezésekből következően nem kizárt az, hogy a polgári perben eljáró bíróság, a bizonyítékok mérlegelése alapján, a büntetőbíróság ítéletében foglaltaktól eltérő tényállást állapítson meg. A jogszabályi abszolút kötöttség azonban azt jelenti, hogy a polgári bíróság nem vitathatja a büntetőeljárásban a vádlott terhére rótt bűncselekményt és az ezt megalapozó tényeket. Ebből az is következik, hogy a polgári jogi jogkövetkezmények alkalmazása során abból az alaptól kell kiindulni, hogy a büntetőeljárás vádlottjai, a perbeli esetben tehát az I. rendű alperes és a II. rendű alperesi ügyvezető, elkövették a büntetőjogi felelősségük megállapításához vezető cselekményeket.

A büntetőjogi felelősség megállapításának az volt az alapja, hogy az 1998. évben a felperes és a II. rendű alperes között létrejött szerződésben meghatározottak ellenére az alvállalkozói díjak kifizetésére a II. rendű alperes tényleges munkavégzése nélkül került sor.

A Pp. 206. §-ának (1) bekezdése értelmében a bíróság a tényállást a felek előadásának és a bizonyítási eljárás során felmerült bizonyítékoknak egybevetése alapján állapítja meg; a bizonyítékokat a maguk összességében értékeli, és meggyőződése szerint bírálja el.

A szabad bizonyítás elvéből következő kötetlenség nemcsak az igénybe vehető bizonyítási eszközök terén valósul meg, hanem a bizonyítás eredményének szabad mérlegelése kapcsán is. A bizonyítékok szabad mérlegelése során a bíróság értékeli, hogy a felek tényállításait az általuk rendelkezésre bocsátott bizonyítékok alátámasztották-e vagy sem.

A bíróság által megállapított tényállás akkor felel meg az eljárásjogi jogszabályoknak, ha az összhangban áll a periratokkal, okszerű és helyes következtetéseken nyugszik.

Az ítélet tábla egyetértett az elsőfokú ítélet indokolásával abban, hogy a jelen polgári perben lefolytatott bizonyítás nem dönthette meg a büntetőeljárásban rendelkezésre álló bizonyítékokból okszerűen következő azon megállapítást, hogy szakmai tudás és hozzáértés hiányában sem a II. rendű alperes, sem a II. rendű alperesi ügyvezető nem voltak abban a helyzetben, hogy az alvállalkozói szerződésben meghatározott kötelezettségeket szerződésszerűen teljesítsék. Mindezt egybevetve azzal, hogy a Y Rt. és a felperes között létrejött vállalkozási szerződések szerint a felperes a munkavégzéseket jellemzően saját munkaerejével, eszközeivel vállalta elvégezni; továbbá hogy a későbbiekben a II. rendű alperesi munkavégzésről semmilyen dokumentum nem készült, okszerűen következik az, hogy a szerződésben vállalt munkavégzést a II. rendű alperes részéről nem végezték el, valamint a felperes és a II. rendű alperes részéről a szerződést megkötő vezető tisztségviselők tényleges ügyleti szándéka nem irányult a munkálatok tárgyában vállalkozási szerződés megkötésére.

A Ptk. 207. §-ának (6) bekezdése értelmében a színlelt szerződés semmis; ha pedig az más szerződést leplez, a szerződést a leplezett szerződés alapján kell megítélni.

A Ptk. 237. § (1) bekezdése alapján érvénytelen szerződés esetében - ha az érvénytelenség okának a kiküszöbölésére nincs mód - a szerződéskötés előtt fennállott helyzetet kell visszaállítani.

A szerződés színlelése akkor állapítható meg, ha a felek valódi ügyleti akarata nem áll összhangban az általuk ténylegesen kifejezésre juttatott szerződési nyilatkozatukkal. A színlelt szerződést csak valamennyi ügyletkötő fél tudatos, akaratának megfelelő magatartása hozhatja létre.

A felperesnek és a II. rendű alperesnek az 1998. évben létrejött vállalkozási szerződések megkötése során a valódi ügyleti akarata, az alvállalkozói munkák elvégzéséhez szükséges feltételek hiányában, nem irányulhatott a megkötött szerződésben rögzített munkálatok elvégzésére. Ebből következően a szerződéseket színlelteknak kell tekinteni, és mivel nem más szerződés leplezésére irányultak, hanem a szerződést kötő feleknek a valódi ügyleti akarata a vállalkozói díjaknak a tényleges munkavégzés, azaz szerződéses teljesítés nélküli kifizetésére irányult, ezért a szerződések semmisek.

Mivel az érvénytelenségi ok kiküszöbölésére értelemszerűen nincs mód, ezért a semmis szerződés jogkövetkezménye, hogy az eredeti állapotot kell helyreállítani. A II. rendű alperesi oldalon teljesítés nem történt, ezért az eredeti állapot helyreállítása azt jelenti, hogy a II. rendű alperes köteles a részére megfizetett vállalkozási díjak visszafizetésére.

Az érvénytelen szerződésből következő tartozatlan kifizetés miatt nem volt annak a per eldöntése szempontjából jelentősége, hogy az alvállalkozói szerződésben meghatározott munkálatokat a felperes vagy valaki más végezte-e el; ezzel együtt az ítélet tábla teljes egészében osztotta az elsőfokú bíróság által a rendelkezésre álló adatokból okszerű és

logikus mérlegelés alapján megállapított tényállásban foglalt megállapítást, amely szerint a munkálatokat saját eszközeivel, saját személyzetével a felperes végezte el.

A felperes a kereseti követelés jogcímét bűncselekménnyel okozott kárban jelölte meg; a Pp. 215. §-án alapuló kereseten túlterjeszkedés tilalma azonban nem jelenti egyben a fél által megjelölt jogszabályokhoz való kötöttséget, ahogy a jogcímhez kötöttséget sem eredményezheti. A bíróság a keresetet a fél által megjelölttől eltérő jogcím alapján is elbírálhatja, ha az eltérő minősítéshez valamennyi tény, adat, bizonyíték rendelkezésre áll (EBH 2004.1143, BDT 2008.1823). A kereset a színlelt szerződés jogkövetkezményeinek az alkalmazásával elbírálható volt, az elsőfokú bíróság az érvénytelenség miatt jogosulatlanul kifizetett vállalkozási díjak visszafizetésére helytállóan kötelezte a II. rendű alperest, és a Pp. 215. §-ára figyelemmel a Ptk. 301/A. §-ának (2) bekezdése alapján a késedelmi kamat mértékét is megfelelően állapította meg.

A perköltség és az illeték viseléséről az elsőfokú bíróság a Pp. 81.§-ának (1) bekezdése alapján megfelelően rendelkezett. Megjegyzi az ítéletábra, hogy a felperesnek a II. rendű alperes javára, valamint a II. rendű alperesnek a felperes javára történő kölcsönös marasztalás miatt célszerű lett volna a fizetendő perköltségek összegét összeszámítani, és csak a különbözet megfizetéséről rendelkezni. Tekintettel azonban arra, hogy egyébként a perköltség viseléséről rendelkezés a jogszabályoknak megfelelt, az ítéletábra az elsőfokú ítéletet ebben a részben nem érintette.

Mindezek alapján az ítéletábra az érdemben helyes első fokú ítéletet a Pp. 253. §-ának (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A II. rendű alperes a másodfokú eljárásban pervesztes lett, ezért a Pp. 78. §-ának (1) bekezdése alapján köteles az 1990. évi XCIII. törvény 46. §-ának (1) bekezdése szerint meghatározott 362 700 Ft le nem rótt fellebbezési illeték, valamint a 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 3. §-a (2) bekezdésének a) pontja és (5) bekezdése alapján az indokolt jogi képviselői munkára tekintettel meghatározott 143 968 Ft ügyvédi munkadíj mint másodfokú eljárási költség megfizetésére.

A perköltség vonatkozásában a teljesítési határidő a Pp. 217. §-ának (1) bekezdésén alapult.

D e b r e c e n, 2013. június hó 20. napján

Dr. Csikiné dr. Gyuranecz Márta s.k. a tanács elnöke, Dr. Pribula László s.k. előadó bíró,
Dr. Bakó Pál s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő